

е преводач в руското консулство и след посещение на родния си град Лом, се установява най-напред в Княжевац, а след това в Белград¹⁸.

От спомените на Д.Ангелов разбираме, че в Гюргево с посредничеството на емигранти от ломските села - търговеца от Момин брод Сава Младенов и надзирателя в местното българско училище Тодор от с.Дългошевици (дн.с.Замфир), той се свързва с "комитите", посещава заседанията им в сградата на училището и дава клетва "че ще работи за българското народно дело пред револвер, икона и кама - в присъствието на Раковски и всички находящи се там емигранти"¹⁹.

Известно е, че в Гюргево, споменат няколкократно от Ангелов, работи активно най-рано създаденият "съкурсален" комитет на ТЦБК. Членовете му проявяват самостоятелност и оказват натиск върху централното ръководство начело с Касабов в Букурещ, обявявайки се за въстание, едновременно с преминаването на първите чети. Сред неговите членове има и привърженици на Раковски²⁰.

В лицето на Д.Ангелов Раковски среща млад и деен човек, способен под прикритието на търговската си дейност да реализира идеите му не само в дунавския град, но и в района, където има отдавнашни свои последователи, подкрепили го в събитията през 1862 година. За него тук е било важно не толкова да се създават нови революционни ядра, колкото да се възстановят и оживят тези от предходните години, останали сравнително незасегнати от репресиите.

В същото време и БЦТК започва да агитира сред емиграцията и населението в страната, да изгражда своя структура от комитети и поделения да разпространява програмните си документи.

На практика и Раковски, който в края на 1866 г. основава ВГБТН и членовете на ТБЦК в Гюргево се опират на едни и същи хора в района. Явно и Д.Ангелов като повечето от революционните дейци от втория и третия ешелон не са знаели за споровете, за идейните и политически различия между Раковски и председателя на ТЦБК Ив.Касабов и за тях безспорният ръководител на всички "комити" е Раковски.

Възможно е връщането на Д.Ангелов в Лом да е изпълнение на поръчение. Тук той осигурява канал за връзка и кореспонденция, като привлича отначало ограничен кръг от близки и познати. Чрез своя роднина Данаил Абаджията, служител в австрийската агенция, получава писма и пакети на името на Харалампи Вълчев, спазвайки правилата на конспирацията²¹.

Така в края на 1866 г. (според Д.Маринов) или в началото на 1867 г. (според С.Дамянов) в Лом както в Свищов, Русе и други градове, се поставят основите на поделение на ТЦБК²². Особеното за първите два града са установените и поддържани в продължение на години връзки на местните дейци с емиграцията в Сърбия, чиито най-активни представители са привърженици на Раковски.

В края на 1866 г. представители на сръбското правителство, оглавявано от Гарашанин и на Добродетелната дружина, под влияние на Русия, обсъждат в Белград идеята за създаване на сръбско-българска държава под управлението на Обреновичите. През пролетта на следващата година от сръбска страна се настоява да се организират комитети за подготовка на въстание в по-големите български градове,